

i dette Udvalg, ingen Adgang til at blive repræsenterede deri, og det tilfredsstillende sikkert heller ikke Præsterne. Ganske vist sagde Ordføreren for Forslagsstillerne i det andet Ting, at han ventede, at Ministeren særlig vilde tage Hensyn til dette Forslag, da en Adresse fra Præster havde krævet en Kommission. Jeg er ikke uvillig til at tage Hensyn til Adresser og som Følge deraf ogsaa til Adresser fra Præsterne, men den sidste Tilkendegivelse fra Præsterne gaar ikke ud paa det, som her er foreslaaet, og det er vel de sidste Ord, man skal tage Hensyn til. Jeg skal i den Henseende nævne, at Biskopperne have ikke bedt om en saadan Kommission, men om en Kommission sammensat efter kirkelige Hensyn, og Landemoderne, som vare kaldte sammen i Sommer for at drøfte Sagen og faa Lejlighed til at udtale sig, bad ikke om en saadan, men om en Kirkedag, en repræsentativ Synode. Det er noget ganske andet. Man kan ikke sige, at Kirken vil blive repræsenteret i en Kommission, naar denne sammensættes paa den Maade, her er foreslaaet. Der skal vælges 4 Biskopper af deres Embedsfæller, 1 Medlem af det teologiske og 1 Medlem af det juridiske Fakultet — det ere de Medlemmer, der skulle være i denne Kommission uden for dem, Ministeren skal udnævne — men Kirken kan ikke siges at være repræsenteret ved 4 Biskopper, som ere valgte af samtlige Biskopper, og ved 2 Professorer ved Universitetet. De øvrige Medlemmer, nemlig Formanden og 20 andre skulle vælges af Ministeren. Man kan muligvis sige, at Ministeren er vel repræsenteret i denne Kommission, men Ministeren og Folkekirken er nu en Gang ikke det samme. Ministeren kan vælge 21 Medlemmer, deriblandt Formanden, men jeg har ikke ønsket at faa en saadan Repræsentation i Kommissionen, det er ikke mig, der ønsker at faa alle disse Medlemmer valgte. Dette Valg vil være overordentlig vanskeligt. Vælger jeg 21 Medlemmer dels læge og dels gejstlige, som ere Tilhængere af de forelagte Lovforslag, vil der fra Modstanderne af disse Lovforslag bryde en hel Storm løs mod Ministerens Valg, og skulde jeg vælge blandt samtlige læge trindt omkring, vilde Valget blive meget vanskeligt. Men i hvert Tilfælde vil det ikke blive en Repræsentation for Kirken. Skal denne repræsenteres, maa den selv faa Del i Valget. Den kan ikke lade Ministeren vælge for sig.

Om dette Ting vilde vedtage dette Lovforslag, som her foreligger, vilde jeg

betragte det som uheldigt, men jeg har ikke nogen Frygt i den Henseende. Min Frygt gaar i en helt anden Retning. Jeg maa snarere formode, at dette Ting vil forkaste Lovforslaget rent og skært. Dette er dog efter min Formening ikke ønskeligt. Jeg ønsker ikke, at Lovforslaget skal forkastes, thi derved vilde Forhandlingen mellem Tingene afbrydes. Jeg ønsker Forhandling mellem Tingene. Jeg mener, at en fortsat Forhandling ikke vilde være ufrugtbar, jeg mener ogsaa, at den Plads, hvorpaa jeg staar, forpligter mig til at gøre, hvad jeg kan for at bringe Forhandling i Stand mellem Tingene. Jeg kunde befrygte snarere, end at Tinget skulde vedtage Lovforslaget, at det vilde forkaste det. Thi da der i Fjor her i Tinget var Tale om at nedsætte en Kommission, ønskede Tinget ikke noget i den Retning, men vedtog tværtimod Lovforslagene, og det Indtryk, jeg fik af Stemningen her nede, var, at Tinget vedtog Lovforslagene med Ønsket om at se dem ophøjede til Love. Skulde der foretages nogen Ændring i dem, ønskede man snarere, at Ændringen skulde gaa mere udpræget i Retning af Selvstyre i kirken. Mit Indtryk af Stemningen her i Tinget er, at man kunde have Lyst til at forkaste dette Lovforslag. Men jeg beder om, at det ikke maa ske.

Jeg ønsker Forhandlingen fortsat, og jeg mener i Interesse af denne Fortsættelse at kunne stille Ændringsforslag, som, hvis de vedtages, vilde forandre Lovforslagets Karakter saa meget, at det kan blive Grundlag for videre Forhandling. Jeg skal i den Henseende henvise til en Udtalelse, jeg i Fjor fremførte for Biskopperne, da de henvendte sig til mig med en Adresse eller en Udtalelse. Jeg sagde da, at jeg var enig med dem i een Henseende, nemlig deri, at naar man havde vedtaget de kirkelige Lovforslag, som forelaa, og man vilde videre, hvad jeg ogsaa ønskede, man skulde, i Retning af kirkelig Lovgivning, maatte dette særlig overvejes, og at jeg meget vel kunde tænke mig en Kommission nedsat til denne Overvejelse. Jeg kunde da tænke mig et Forhandlingsgrundlag, der gaar ud paa efter Gennemførelsen af de foreliggende kirkelige Lovforslag at sammensætte en Kommission til Forhandling af yderligere kirkelige Spørgsmaal, Forfatningsspørgsmaalet, Spørgsmaalet om Ordningen af gejstlige Domstole og mere. Men en saadan Kommission, et saadant Udvalg maatte virkelig i højere Grad end det her foreslaaede repræsentere